

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1165/19-M

Název	Základní škola Zdeny Kaprálové a Mateřská škola Vrbátky, příspěvková organizace
Sídlo	Vrbátky 83, 798 13 Vrbátky
E-mail	zsvrb@seznam.cz
IČ	47 922 290
Identifikátor	600 120 589
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michal Vysloužil
Zřizovatel	Obec Vrbátky
Místo inspekční činnosti	Vrbátky 83, 798 13 Vrbátky
Termín inspekční činnosti	23. a 24. 9. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, se zaměřením na hodnocení systému prevence rizikového chování žáků základní školy.

Charakteristika

Základní škola Zdeny Kaprálové a Mateřská škola Vrbátky, příspěvková organizace (dále „škola“, „subjekt“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny – výdejny.

Základní škola poskytuje vzdělávání a školské služby žákům 1. až 9. ročníku. Výuka zde probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. K termínu inspekční činnosti bylo v devíti třídách základní školy zařazeno celkem 187 žáků.

Vzdělávání v základní škole zabezpečuje 17 pedagogických pracovníků, z toho je 13 učitelů (včetně ředitele školy a zástupkyně ředitele školy) a čtyři asistenti pedagoga. Podporu pedagogům zejména v organizačních záležitostech zajišťuje školní asistent.

Podrobnější informace o škole jsou pro zájemce i veřejnost publikovány prostřednictvím výročních zpráv o činnosti školy a také na jejich webových stránkách (www.skolavrbatky.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Poskytování poradenských služeb ve škole je zabezpečováno prostřednictvím školního poradenského pracoviště, ve kterém působí školní metodička prevence a v pozici výchovných poradců ředitel školy (výchovný poradce pro druhý stupeň základní školy) a zástupkyně ředitele školy (výchovná poradkyně pro první stupeň základní školy). Spolu s nimi zajišťují poradenské služby ve škole také dvě speciální pedagožky. Školní metodička prevence nabízí žákům a jejich zákonným zástupcům z pozice kvalifikovaného psychologa také možnost bezplatného individuálního psychologického poradenství.

Ředitel školy absolvoval studium pro výchovné poradce, školní metodička prevence studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Všichni pracovníci školního poradenského pracoviště pak využívají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nabídku kurzů, přednášek a besed týkající se této problematiky, včetně předcházení jednotlivým formám rizikového chování žáků.

Strategie předcházení nežádoucích projevů chování žáků je zachycena v dokumentech školy, a to především ve školním řádu a v programu poradenských služeb. V rámci organizační struktury subjektu je také zřetelně vymezen popis a rozsah činností jednotlivých členů školního poradenského pracoviště i ostatních pedagogických pracovníků školy. V rámci dlouhodobého plánování má škola vymezeny základní oblasti, na které jsou zacíleny její preventivní aktivity. Konkrétní úkoly na jednotlivé školní roky jsou pak rozpracovány v plánech práce výchovných poradců a školní metodičky prevence a v preventivním programu („*Plán prevence rizikového chování na školní rok*“). Aktualizace uvedených dokumentů je realizována na základě jejich pravidelného vyhodnocování. Výchozím materiálem k realizaci preventivních aktivit pro pedagogy školy je zpracovaný intervenční program („*Co dělat, když...*“), který vytváří předpoklady pro utváření osobnostního a sociálního rozvoje žáků a klade důraz na zajištění bezpečného školního prostředí.

Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro rozvoj pedagogické spolupráce mezi vyučujícími. Interní komunikace a spolupráce je zajišťována především prostřednictvím každodenního osobního kontaktu s pedagogy a žáky školy, konáním pravidelných provozních porad a na jednáních pedagogické rady. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků funguje jak v rámci pravidelně konaných třídních schůzek, tak formou individuálních

konzultací. Zdrojem podnětů ke zlepšení činnosti školy jsou rovněž zavedená setkávání tzv. třídních důvěrníků z řad zákonných zástupců žáků s vedením školy, na kterých mají zástupci žáků příležitost vyjádřit se ze svého pohledu k dění ve škole. I jednotliví žáci mají možnost vyjádřit svůj názor prostřednictvím schránky důvěry, a to elektronicky na webu školy nebo v listinné podobě. Žáci však nejčastěji upřednostňují přímé řešení problému při osobním kontaktu s vyučujícími.

Ředitel školy také účelně využívá tzv. oborové týmy (tvoří je několik učitelů, kteří vyučují příbuzné vyučovací předměty) a metodické sdružení, ve kterých učitelé spolupracují při naplňování vzdělávacích záměrů a cílů školy. V posledních letech je rovněž do vyučovacího procesu pravidelně zařazována tandemová výuka, která napomáhá vedení školy zavádět do sboroven prvky vzájemného učení a podpory. Dále škola využívá i služeb mentoringu, který je jednou z forem profesní podpory učitelů. Získané poznatky jsou implementovány do praxe, což se pozitivně odráží v kvalitě poskytovaného vzdělávání. Způsob vlastní aplikace získaných informací a poznatků do vzdělávacího procesu však není vedením školy prostřednictvím cílených hospitací důsledně ověřován. Hospitační a kontrolní činnost na úrovni vedení školy je méně četná a není zcela systematická. V požadovaném rozsahu nebyla ve školním roce 2018/2019 zacílena ani na žáky s výchovnými obtížemi a ani na nepříznivé sociální klima v některých třídách školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizaci prevence rizikového chování žáků v průběhu jejich vzdělávání organizačně zajišťuje převážně školní metodička prevence, která má jasně nastavený rozsah a náplň požadovaných činností. Škola v praxi vhodně využívá psychologickou odbornost i zkušenosti této pracovnice v dané oblasti. Jednotlivá témata primární prevence prolínají celým vzdělávacím procesem školy a jsou nedílnou součástí výuky zejména společenskovedních předmětů a pravidelných třídnických hodin, které mají pozitivní vliv na utváření příznivých vztahů ve školním prostředí i na akcích pořádaných mimo školu.

Školní metodička prevence úzce spolupracuje s výchovnými poradci i s třídními učiteli. Každoročně zařazuje v jednotlivých třídních kolektivech sociometrická šetření, provádí analýzu situace a vytváří strategii dalšího postupu na celkové zlepšení sociálního klimatu třídy. V případě zájmu projednává výsledky šetření s jednotlivými žáky, případně také s jejich zákonnými zástupci, a nabízí jim možnosti jak pracovat na zlepšování jejich postavení v rámci sociální skupiny.

Výchovné, ale i vzdělávací problémy žáků, jsou neprodleně řešeny s jejich zákonnými zástupci, v případě potřeby i v rámci oficiálních jednání výchovné komise školy, a dohodnuté společné postupy jsou většinou písemně evidovány. V některých případech, jejichž řešení přesahuje možnosti školy, je využívána odborná pomoc dalších institucí, mezi něž patří hlavně školská poradenská zařízení, střediska výchovné péče, orgán sociálně-právní ochrany dětí, Policie České republiky a Okresní státní zastupitelství. Škola při tom respektuje požadavky na ochranu zájmů dítěte (žáka), jeho vývoje a na zajištění řádné výchovy.

Přínosná pro celkové zkvalitnění vzdělávání je i dobrá spolupráce školy se zřizovatelem, školskou radou, spolkem rodičů a přátel školy, okolními školami i dalšími institucemi, čímž je podporován rozvoj občanských kompetencí žáků a také jejich pocit sounáležitosti ve vztahu k místu, ve kterém žijí a s lidmi, se kterými se setkávají.

Důležitou úlohu v rámci strategie předcházení projevům nevhodného chování žáků sehrává podpora jejich volnočasových aktivit. Škola organizuje pro své žáky různé zájmové činnosti

formou pravidelných kroužků i jednorázových akcí se zaměřením na tělovýchovu a sport, kulturu a odbornost v rámci realizovaných vzdělávacích oblastí. Pořádány jsou také vzdělávací a osvětové akce pro žáky (např. přednášky, besedy, ročníkové a celoškolské projekty), které mají za cíl seznámit žáky s problematikou sociálně patologických jevů, vychovávat je k uplatňování zdravého životního stylu, k osvojení znalostí, dovedností a postojů, které dokáží i v budoucnosti pozitivně využít při kontaktu s těmito jevy. Pořádané akce však nebyly ve školním roce 2018/2019 v dostatečné míře operativně zacíleny na problémy agrese, případně náznaků šikany, které škola v praxi opakovaně řešila.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola ve školním roce 2018/2019 zaznamenala projevy rizikového chování u části svých žáků. Nejčastěji šlo o špatné vztahy mezi žáky v rámci školního kolektivu, které měly charakter nevhodného (nepřátelského) chování ke spolužákům a v krajním případě se jednalo i o projevy ostrakizace. Školou byla řešena i slovní a fyzická agrese mezi žáky, podezření na záškoláctví, ojediněle se vyskytlo také poškozování majetku, nevhodné použití elektronických prostředků, projevy netolerance, užívání tabáku, alkoholu aj. Za závažné projevy nevhodného chování, kdy došlo k porušení školního řádu, byla některým žákům uložena kázeňská opatření. Tyto problémy byly projednávány ve výchovných komisích, kde byly zjišťovány příčiny nevhodných projevů chování a stanovována opatření na jejich eliminaci za souhlasu všech zúčastněných. Cíle stanovené v preventivním programu školy se podařilo zčásti naplnit, a to zejména v oblasti zlepšení verbální komunikace mezi žáky a v oblasti zneužívání elektronických prostředků. Z důvodu zvýšeného výskytu projevů sociálně patologických jevů v minulém školním roce si škola aktuálně stanovila cíl, doplnit výukové aktivity cíleně zaměřenými činnostmi, které by účinněji směřovaly k předcházení nežádoucích projevů chování žáků. V současném školním roce proto škola vhodně zaměřila plán preventivních aktivit zejména na oblast psychologické intervence s větším využitím služeb externích psychologů (např. z řad pracovníků školských poradenských zařízení).

Závěry

Vývoj školy

- V době od poslední inspekční činnosti zaměřené na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání došlo ze strany školy v oblasti prevence rizikového chování žáků zejména k zintenzívnění aktivit spojených v současné době se stále častějšími projevy rizikového chování spočívajícím ve zneužití elektronických prostředků.

Silné stránky

- Kooperace jednotlivých pracovníků školského poradenského pracoviště i podmínky pro vzájemnou spolupráci ostatních pedagogických pracovníků vytváří vhodné předpoklady pro plnění preventivního programu školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V systému řízení školy není efektivně využívána hospitační činnost vedení školy, která by byla zaměřená na žáky s výchovnými obtížemi a na nepříznivé sociální klima v některých třídách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Jako zdroj informací pro vyhodnocování realizace preventivního programu využívat s vyšší intenzitou hospitační činnost vedení školy. Zaměřit se v této oblasti zejména na žáky s výchovnými obtížemi a na nepříznivé sociální klima v některých třídách.
- Směřovat pozornost na včasné podchycení žáků s výchovnými problémy a na navázání spolupráce s nimi a s jejich zákonnými zástupci.
- I nadále pokračovat v nastavené strategii práce s třídními kolektivy. Vzdělávací a osvětové akce pro žáky více zacílit na problematiku nepřátelského chování a agrese.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o právnické osobě s názvem Základní škola Zdeny Kaprálové a Mateřská škola Vrbátky, příspěvková organizace, ze dne 23. 9. 2019
2. Podnět k provedení inspekční činnosti, ze dne 5. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Společně“ (včetně všech dodatků a změn), verze platná k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád (včetně dodatku č. 1), ze dne 31. 8. 2018
5. Školní řád – pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, ze dne 31. 8. 2018
6. Třídní knihy, I. až IX. třída, školní rok 2018/2019
7. Třídní knihy, IV. až IX. třída, školní rok 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
8. Složka: Záписы z jednání pedagogické rady školy, školní roky 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
9. Žákovské knížky (vybraný vzorek 12 ks)
10. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2017/2018, ze dne 10. 10. 2018
11. Školní preventivní strategie na období 2016 – 2021, ze dne 1. 9. 2016
12. Plán výchovného poradce pro školní rok 2018/2019, ze dne 30. 9. 2018
13. Plán výchovného poradce pro školní rok 2019/2020, ze dne 16. 9. 2019
14. Plán školního metodika prevence rizikového chování (nedatováno)
15. Plán prevence rizikového chování na školní rok 2018/2019, ze dne 1. 10. 2018
16. Plán prevence rizikového chování na školní rok 2019/2020, ze dne 17. 9. 2019
17. Krizový plán školy v případě rizikového chování žáků, školní roky 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti

18. Co dělat když – intervence pedagoga, školní rok 2019/2020
19. Složka: Zápisy z jednání výchovné komise školy, školní rok 2018/2019
20. Složka: Klima třídy – výsledek dotazníkového šetření, školní rok 2018/2019
21. Složka: Plány práce, září 2018 až červen 2019 a září 2019
22. Složka: Zápisy ze schůzek třídních důvěrníků, školní rok 2018/2019
23. Vyhodnocení plánu prevence, školní rok 2018/2019, ze dne 27. 6. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. David Náhlík, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. David Náhlík v. r.

Mgr. Iva Pospíšilová, školní inspektorka

Mgr. Iva Pospíšilová v. r.

V Olomouci 9. 10. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Michal Vysloužil,
ředitel školy

Mgr. Michal Vysloužil v. r.

Ve Vrbátkách 14. 10. 2019